

Dr hab. inż. Andrzej Bujak, prof. AWL

Wrocław, 22.06.2026 r.

Akademia Wojsk Lądowych im. gen. Tadeusza Kościuszki

Ul. Piotra Czajkowskiego 109,

51-147 Wrocław

RECENZJA

Rozprawy doktorskiej pptk. mgr. inż. Pawła OSIAKA

pt. „WPŁYW MOBILNOŚCI NA ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA MATERIAŁOWEGO

JEDNOSTEK I INSTYTUCJI WOJSKOWYCH”

opracowanej pod kierunkiem naukowym

prof. dr. hab. inż. Mieczysława PAWLISIAKA

oraz promotora pomocniczego dr inż. Katarzyny GŁODOWSKIEJ

1. Podstawa formalna recenzji

Recenzja została sporządzona na podstawie uchwały nr **31/RDN NoB/2026** Rady Dyscypliny Naukowej „**Nauki o Bezpieczeństwie**” Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego z dnia **27 maja 2026 r.**, na mocy której zostałem wyznaczony na recenzenta w postępowaniu doktorskim **mgr. inż. Pawła OSIAKA**.

Przedmiotem recenzji jest rozprawa doktorska mgr. inż. Pawła OSIAKA pt. „**Wpływ mobilności na zapewnienie bezpieczeństwa materiałowego jednostek i instytucji wojskowych**”, przygotowana w Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego, na Wydziale Bezpieczeństwa, Logistyki i Zarządzania, pod kierunkiem naukowym **prof. dr. hab. inż. Mieczysława PAWLISIAKA** oraz promotora pomocniczego **dr inż. Katarzyny GŁODOWSKIEJ**.

Podstawą oceny rozprawy są wymagania określone w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – **Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce**, w szczególności w zakresie wykazania przez kandydata ogólnej wiedzy teoretycznej w dyscyplinie naukowej, umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej oraz przedstawienia oryginalnego rozwiązania problemu naukowego.

Recenzja uwzględnia ocenę wartości naukowej rozprawy, aktualności i znaczenia podjętej problematyki, poprawności przyjętych założeń metodologicznych, oryginalności

uzyskanych wyników, wartości aplikacyjnej sformułowanych rekomendacji oraz spełnienia wymogów stawianych rozprawom doktorskim.

2. Ogólna charakterystyka rozprawy

Przedmiotem recenzowanej rozprawy doktorskiej jest ocena wpływu mobilności na zapewnienie bezpieczeństwa materiałowego jednostek i instytucji wojskowych. Autor podejmuje problem ważny zarówno z punktu widzenia teorii nauk o bezpieczeństwie, jak i praktyki funkcjonowania systemu logistycznego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Tematyka pracy pozostaje aktualna w kontekście zmian środowiska bezpieczeństwa, doświadczeń wynikających z wojny w Ukrainie, wymogów interoperacyjności sojuszniczej oraz potrzeby zapewnienia ciągłości zabezpieczenia materiałowego w czasie pokoju, kryzysu i wojny.

Rozprawa liczy 247 stron i ma logiczną oraz przejrzystą strukturę. Składa się ze wstępu, sześciu rozdziałów merytorycznych, zakończenia i wniosków końcowych, bibliografii, spisów oraz załączników. Układ pracy odpowiada klasycznemu modelowi rozprawy doktorskiej: od uzasadnienia wyboru tematu i przedstawienia podstaw metodycznych, przez analizę teoretyczną, identyfikację badanego zjawiska, część empiryczną, aż po część aplikacyjną zawierającą koncepcję doskonalenia badanego obszaru.

Rozdział pierwszy – „Podstawy metodyczne opracowania rozprawy doktorskiej” – pełni funkcję metodologiczną i wprowadzającą. Autor przedstawia w nim uzasadnienie wyboru tematu, założenia metodyczne, obszar, przedmiot i podmiot badań, cele, problemy i hipotezy badawcze, zastosowane metody badawcze, dobór próby badawczej oraz przebieg procesu badawczego. Rozdział ten porządkuje całą konstrukcję rozprawy i wskazuje, że Autor świadomie i w sposób bardzo przemyślany zaplanował proces badawczy. Na pozytywną ocenę zasługuje powiązanie celu głównego z celami szczegółowymi oraz podporządkowanie układu pracy przyjętym problemom i hipotezom badawczym. Rozdział pierwszy stanowi właściwą podstawę do dalszych rozważań teoretycznych i empirycznych.

Rozdział drugi – „Funkcjonowanie podsystemu materiałowego SZ RP. Teoretyczne ujęcie bezpieczeństwa materiałowego” – zawiera analizę teoretycznych podstaw funkcjonowania podsystemu materiałowego Sił Zbrojnych RP. Autor omawia strukturę tego podsystemu, procesy zarządzania zabezpieczeniem materiałowym, teoretyczne podstawy bezpieczeństwa materiałowego, zadania podstawowych jednostek logistycznych oraz proces prognozowania potrzeb i realizacji zabezpieczenia materiałowego. Rozdział ten ma charakter porządkujący i definicyjny. Jego istotne znaczenie wynika z osadzenia problematyki mobilności w szerszym kontekście systemu logistycznego SZ RP. Autor słusznie wskazuje, że bezpieczeństwo materiałowe jest ściśle związane z właściwym planowaniem, gromadzeniem, przechowywaniem, dystrybucją i uzupełnianiem środków materiałowych.

Rozdział trzeci – „Identyfikacja funkcjonowania podsystemu materiałowego w procesie zaspokojenia potrzeb jednostek i instytucji wojskowych” – koncentruje się na praktycznym wymiarze bezpieczeństwa materiałowego. Autor definiuje bezpieczeństwo materiałowe jednostek i instytucji wojskowych, identyfikuje potencjalne zagrożenia tego bezpieczeństwa, omawia problem mobilności i rozmieszczenia zapasów środków materiałowych oraz przedstawia założenia bezpieczeństwa materiałowego. Rozdział ten stanowi przejście od ujęcia teoretycznego do analizy funkcjonalnej. Jego wartość polega na pokazaniu, że bezpieczeństwo materiałowe nie jest kategorią statyczną, lecz zależy od zdolności systemu do reagowania na zmienne potrzeby jednostek wojskowych, dynamikę działań oraz potencjalne zakłócenia w procesie zabezpieczenia materiałowego.

Rozdział czwarty – „Identyfikacja mobilności potencjału materiałowego w aspekcie zapewnienia bezpieczeństwa materiałowego jednostek i instytucji wojskowych” – dotyczy zasadniczego problemu pracy, czyli mobilności potencjału materiałowego. Autor omawia pojęcie mobilności potencjału materiałowego, czynniki wpływające na jej poprawę, problemy i wyzwania w zakresie mobilności podsystemu materiałowego oraz znaczenie współpracy międzynarodowej. Rozdział ten ma istotne znaczenie dla całej rozprawy, łączy kategorię mobilności z kategorią bezpieczeństwa materiałowego. Autor wskazuje, że mobilność powinna być rozpatrywana na poziomie taktycznym, operacyjnym i strategicznym. Trafnie podkreśla również znaczenie infrastruktury, środków transportowych, procedur, systemów informacyjnych, interoperacyjności oraz współpracy sojuszniczej.

Rozdział piąty – „Analiza i ocena mobilności potencjału materiałowego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w procesie zabezpieczenia potrzeb materiałowych jednostek i instytucji wojskowych” – stanowi zasadniczą część empiryczną rozprawy. Autor analizuje znaczenie mobilności w zapewnieniu ciągłości zabezpieczenia materiałowego i bezpieczeństwa państwa, przedstawia ocenę wpływu mobilności na bezpieczeństwo materiałowe dokonaną przez respondentów wywiadu eksperckiego oraz formułuje wnioski z przeprowadzonych badań. Rozdział ten pozwala zweryfikować wcześniejsze założenia teoretyczne w oparciu o opinie osób posiadających wiedzę i doświadczenie w obszarze zabezpieczenia materiałowego. Na pozytywną ocenę zasługuje praktyczne ukierunkowanie badań oraz próba identyfikacji czynników mających wpływ na rozwój mobilności i kształtowanie bezpieczeństwa materiałowego.

Rozdział szósty – „Koncepcja doskonalenia mobilności potencjału podsystemu materiałowego SZ RP” – ma charakter aplikacyjny i stanowi zwieńczenie rozprawy. Autor przedstawia w nim metodę opracowania koncepcji doskonalenia mobilności, omawia znaczenie inwestycji w infrastrukturę transportową, modernizacji środków transportowych, rozwoju specjalistycznych pojazdów logistycznych, wykorzystania platform bezzałogowych, rozmieszczenia składów materiałowych, urzutowania zapasów oraz zastosowania nowoczesnych technologii w poprawie mobilności i zabezpieczenia

materiałowego. Rozdział kończy się rekomendacjami i koncepcją poprawy mobilności podsystemu materiałowego. Jest to ta część dysertacji, która jest szczególnie cenna, ponieważ Autor nie ogranicza się do diagnozy problemu, lecz formułuje propozycje zmian możliwych do wykorzystania w praktyce funkcjonowania systemu logistycznego SZ RP.

Całość rozprawy tworzy spójne opracowanie naukowe. Autor konsekwentnie prowadzi wywód od rozpoznania problemu badawczego, przez analizę teoretyczną i empiryczną, aż do sformułowania rekomendacji praktycznych. Struktura pracy jest właściwa, a kolejność rozdziałów odpowiada logice procesu badawczego. Rozprawa ma charakter poznawczo-aplikacyjny, ponieważ z jednej strony porządkuje i rozwija wiedzę dotyczącą bezpieczeństwa materiałowego oraz mobilności potencjału materiałowego, z drugiej zaś wskazuje możliwe kierunki doskonalenia podsystemu materiałowego Sił Zbrojnych RP.

3. Ocena aktualności i znaczenia problematyki badawczej

Wybór tematu rozprawy należy uznać za w pełni uzasadniony. Mobilność wojskowa, rozumiana nie tylko jako zdolność do przemieszczania jednostek, lecz także jako zdolność do elastycznego zabezpieczania ich potrzeb materiałowych, stała się jednym z kluczowych czynników skuteczności operacyjnej współczesnych Sił Zbrojnych. W warunkach konfliktów o wysokiej dynamice, rozproszenia działań, zagrożeń asymetrycznych, oddziaływania dronów, środków precyzyjnego rażenia i cyberzagrożeń, klasyczne modele zabezpieczenia materiałowego wymagają ponownego przemyślenia.

Autor trafnie wskazuje, że właściwe funkcjonowanie podsystemu materiałowego w czasie pokoju determinuje jego sprawność w czasie kryzysu i wojny. Jest to założenie szczególnie ważne w realiach współczesnych Sił Zbrojnych RP, które znajdują się w procesie modernizacji technicznej, organizacyjnej i doktrynalnej. Podjęty problem badawczy ma zatem nie tylko znaczenie poznawcze, ale również praktyczne. Wyniki rozprawy mogą być wykorzystane w procesie doskonalenia systemu zabezpieczenia materiałowego, rozmieszczenia zapasów, modernizacji środków transportowych, wykorzystania technologii informacyjnych oraz planowania współpracy cywilno-wojskowej.

Wartością pracy jest również odniesienie analiz do doświadczeń wynikających z wojny w Ukrainie oraz do wymogów interoperacyjności sojuszniczej. Autor słusznie akcentuje, że bezpieczeństwo materiałowe nie może być rozpatrywane wyłącznie jako problem magazynowania i dystrybucji środków zaopatrzenia, lecz jako zdolność systemowa wpływająca na gotowość bojową, odporność operacyjną i zdolność państwa do prowadzenia działań obronnych.

4. Ocena celu, problemów i hipotez badawczych

Cel rozprawy został sformułowany i zdefiniowany jako: „analiza i ocena istotności mobilności w procesie zaopatrzenia materiałowego jednostek i instytucji wojskowych

oraz wskazanie możliwości poprawy istniejących rozwiązań” (s.31). Cel ten należy uznać za poprawny, aktualny i zgodny z tytułem rozprawy. Autor rozwinął go poprzez cele szczegółowe, obejmujące między innymi charakterystykę podsystemu materiałowego, zdefiniowanie potrzeb materiałowych jednostek i instytucji wojskowych, określenie wpływu mobilności na podsystem zabezpieczenia materiałowego, analizę taktycznego, operacyjnego i strategicznego wymiaru mobilności oraz opracowanie koncepcji poprawy mobilności.

Problemy badawcze zostały powiązane z zakresem pracy i odnoszą się do zasadniczych zależności między mobilnością a bezpieczeństwem materiałowym. Autor właściwie dostrzega, że badany problem ma charakter wieloaspektowy. Mobilność zależy bowiem od infrastruktury transportowej, rozmieszczenia zapasów, środków transportowych, systemów informatycznych, procedur, interoperacyjności, przygotowania personelu oraz zdolności do reagowania na zakłócenia.

Hipotezy badawcze są zasadniczo spójne z problemami i celami pracy. Ich weryfikacja została przeprowadzona z wykorzystaniem analizy literatury, dokumentów normatywnych, badań ankietowych, wywiadów eksperckich oraz elementów analizy symulacyjnej. Konstrukcja części metodologicznej wskazuje, że Autor posiada umiejętność planowania procesu badawczego oraz podporządkowania struktury pracy przyjętym założeniom badawczym.

Pewną uwagę krytyczną można sformułować wobec sposobu prezentacji celów i hipotez. W niektórych miejscach praca mogłaby mocniej wyodrębnić relację między „mobilnością jednostek wojskowych” a „mobilnością potencjału materiałowego”. Są to kategorie ze sobą powiązane, lecz nie tożsame. Ich bardziej konsekwentne rozdzielenie terminologiczne zwiększyłoby precyzję wywodu metodologicznego. Nie obniża to jednak zasadniczej wartości rozprawy, ponieważ w dalszych częściach pracy Autor wyjaśnia praktyczne znaczenie tej relacji.

5. Ocena metodologii badań

Metodologia pracy i badań została dobrana poprawnie do charakteru badanego problemu. Autor wykorzystał zarówno metody teoretyczne, jak i empiryczne. Do metod teoretycznych należy zaliczyć analizę i krytykę literatury, analizę dokumentów, syntezę, wnioskowanie, klasyfikację oraz uogólnianie. Do metod empirycznych należą badania ankietowe i wywiady eksperckie, uzupełnione o analizę wyników oraz elementy symulacji.

Na pozytywną ocenę zasługuje zastosowanie triangulacji metod badawczych. Problem wpływu mobilności na bezpieczeństwo materiałowe nie może być w pełni rozpoznany wyłącznie na podstawie literatury lub dokumentów doktrynalnych. Wymaga on konfrontacji założeń teoretycznych z doświadczeniem praktyków funkcjonujących w systemie logistycznym Sił Zbrojnych RP. Autor słusznie sięgnął więc po opinie respondentów oraz ekspertów, co zwiększa walor praktyczny pracy.

Dobór próby badawczej miał charakter celowy, co w badaniach dotyczących środowiska wojskowego jest rozwiązaniem uzasadnionym. Dostęp do pełnej populacji żołnierzy i pracowników resortu obrony narodowej jest ograniczony ze względów organizacyjnych, funkcjonalnych i bezpieczeństwa. W takich warunkach dobór osób posiadających doświadczenie w obszarze zabezpieczenia materiałowego należy uznać za adekwatny.

Jednocześnie należy wskazać ograniczenie wynikające z nielosowego charakteru próby. Autor mógłby silniej podkreślić, że uzyskane wyniki mają przede wszystkim charakter diagnostyczno-eksperymentalny i aplikacyjny, a nie reprezentatywny w sensie statystycznym dla całych Sił Zbrojnych RP. Rozszerzenie analizy ilościowej o pogłębione testy zależności między zmiennymi, na przykład między szczeblem organizacyjnym respondentów a oceną mobilności, mogłoby dodatkowo wzmocnić część empiryczną rozprawy.

Mimo powyższych uwag oceniam, że metodologia rozprawy jest poprawna, adekwatna do celu pracy i pozwoliła Autorowi uzyskać wartościowe wyniki badawcze.

6. Ocena merytoryczna rozprawy

Recenzowana rozprawa doktorska stanowi wartościowe opracowanie naukowe dotyczące wpływu mobilności na zapewnienie bezpieczeństwa materiałowego jednostek i instytucji wojskowych. Autor podjął problem aktualny, ważny i praktycznie użyteczny, a jednocześnie wymagający pogłębionej refleksji teoretycznej. Praca łączy zagadnienia nauk o bezpieczeństwie, logistyki wojskowej, funkcjonowania podsystemu materiałowego, mobilności wojskowej, odporności systemu logistycznego oraz nowoczesnych technologii wspierających zabezpieczenie materiałowe.

Merytoryczna wartość rozprawy wynika przede wszystkim z całościowego ujęcia problemu. Autor nie analizuje mobilności wyłącznie jako zdolności przemieszczania wojsk, ale jako czynnik wpływający na skuteczność procesu zaopatrzenia materiałowego, ciągłość zabezpieczenia logistycznego oraz zdolność jednostek i instytucji wojskowych do realizacji zadań. Takie ujęcie należy uznać za trafne i zgodne z potrzebami współczesnych Sił Zbrojnych RP.

Ocena rozdziału pierwszego.

Rozdział pierwszy zawiera zasadnicze elementy warsztatu metodologicznego niezbędne w rozprawie doktorskiej. Autor określił obszar, przedmiot i podmiot badań, wskazał cel główny oraz cele szczegółowe, sformułował problemy i hipotezy badawcze, opisał metody badawcze, dobór próby oraz przebieg procesu badawczego. Szczególnie wartościowe jest powiązanie założeń metodologicznych z układem całej pracy. Autor wykazuje świadomość badawczą i potrafi podporządkować strukturę rozprawy przyjętemu celowi. Pewnym ograniczeniem jest miejscami opisowy charakter części metodologicznej oraz potrzeba silniejszego rozróżnienia kategorii „mobilność jednostek wojskowych”, „mobilność potencjału materiałowego” i „mobilność podsystemu

materiałowego”. Nie zmienia to jednak faktu, że rozdział spełnia swoją funkcję i stanowi poprawną podstawę dalszych analiz.

Ocena rozdziału drugiego.

Rozdział drugi ma istotne znaczenie teoretyczne. Autor przedstawia funkcjonowanie podsystemu materiałowego SZ RP, omawia jego strukturę, procesy zarządzania zabezpieczeniem materiałowym, jednostki logistyczne i proces prognozowania potrzeb materiałowych. Rozdział ten dowodzi, że Autor posiada bardzo dobrą wręcz ekspercką znajomość systemu logistycznego Sił Zbrojnych RP oraz potrafi przedstawić jego elementy w kontekście bezpieczeństwa materiałowego. Szczególnie pozytywnie należy ocenić ukazanie bezpieczeństwa materiałowego jako zdolności do zapewnienia ciągłości funkcjonowania jednostek i instytucji wojskowych. Pewnym mankamentem rozdziału jest jego szeroki, miejscami podręcznikowy charakter. Autor mógłby niektóre fragmenty syntetyzować i mocniej powiązać je z zasadniczym problemem mobilności. Nie umniejsza to jednak wartości rozdziału, który tworzy solidną podstawę teoretyczną rozprawy.

Ocena rozdziału trzeciego.

Rozdział trzeci stanowi ważne ogniwo pomiędzy teorią a częścią empiryczną. Autor identyfikuje funkcjonowanie podsystemu materiałowego w procesie zaspokajania potrzeb jednostek i instytucji wojskowych. Rozdział ten pokazuje, że potrzeby materiałowe są zróżnicowane i wynikają z charakteru zadań realizowanych przez poszczególne jednostki wojskowe (grupy zadaniowe). Autor trafnie wskazuje potencjalne zagrożenia bezpieczeństwa materiałowego oraz znaczenie mobilności i rozmieszczenia zapasów. Wartością rozdziału jest podkreślenie, że bezpieczeństwo materiałowe zależy nie tylko od ilości zgromadzonych środków, ale również od ich dostępności, rozmieszczenia, możliwości przemieszczenia oraz zdolności systemu do reagowania na zakłócenia. Rozdział dobrze przygotowuje grunt pod dalszą analizę mobilności potencjału materiałowego.

Ocena rozdziału czwartego.

Rozdział czwarty należy uznać za jeden z kluczowych fragmentów rozprawy. Autor koncentruje się w nim na identyfikacji mobilności potencjału materiałowego w aspekcie zapewnienia bezpieczeństwa materiałowego. Trafnie wskazuje, że mobilność podsystemu materiałowego musi być rozpatrywana wielowymiarowo: jako zdolność infrastrukturalna, transportowa, organizacyjna, technologiczna i sojusznicza. Rozdział zawiera analizę czynników wpływających na poprawę mobilności, problemów i wyzwań oraz znaczenia współpracy międzynarodowej. Pozytywnie należy ocenić uwzględnienie wymiaru taktycznego, operacyjnego i strategicznego. Autor pokazuje, że mobilność nie jest wyłącznie kategorią techniczną, lecz ma bezpośredni wpływ na zdolność jednostek wojskowych do wykonywania zadań. Rozdział ten wzmacnia główną tezę rozprawy, że mobilność potencjału materiałowego istotnie warunkuje bezpieczeństwo materiałowe.

Ocena rozdziału piątego.

Rozdział piąty ma zasadnicze znaczenie empiryczne. Autor podejmuje w nim analizę i ocenę mobilności potencjału materiałowego Sił Zbrojnych RP w procesie zabezpieczenia potrzeb materiałowych. W rozdziale przedstawiono znaczenie mobilności w zapewnieniu ciągłości zabezpieczenia materiałowego i bezpieczeństwa państwa, ocenę wpływu mobilności przez respondentów wywiadu eksperckiego oraz wnioski z przeprowadzonych badań. Szczególna wartość tego rozdziału wynika z faktu, że podstawą prowadzonych w nim rozważań był materiał empiryczny pochodzący od osób mających doświadczenie w badanym obszarze. Dzięki temu rozprawa nie ma wyłącznie charakteru teoretycznego, ale odnosi się do praktyki funkcjonowania systemu logistycznego SZ RP. Autor potwierdza, że mobilność potencjału materiałowego jest czynnikiem wpływającym na ciągłość zabezpieczenia, odporność systemu i zdolność realizacji zadań. Pewnym ograniczeniem rozdziału jest możliwość dalszego pogłębienia analizy statystycznej oraz szerszego zestawienia wyników z doświadczeniami innych państw NATO. Mimo tego rozdział piąty należy ocenić wysoko, ponieważ dostarcza argumentów empirycznych wspierających główne założenia rozprawy.

Ocena rozdziału szóstego.

Rozdział szósty stanowi najbardziej aplikacyjną część rozprawy i zasługuje na szczególnie pozytywną ocenę. Autor przedstawia koncepcję doskonalenia mobilności potencjału podsystemu materiałowego SZ RP. Koncepcja ta obejmuje kilka wzajemnie powiązanych obszarów: inwestycje w infrastrukturę transportową, modernizację środków transportowych, rozwój specjalistycznych pojazdów logistycznych, wykorzystanie platform bezzałogowych, rozmieszczenie składów materiałowych, urzutowanie zapasów oraz zastosowanie nowoczesnych technologii w poprawie mobilności i zabezpieczenia materiałowego. Takie ujęcie wskazuje, że Autor rozumie mobilność systemowo, a nie jedynie jako problem transportowy. Rozdział ma dużą wartość praktyczną, ponieważ zawiera rekomendacje możliwe do wykorzystania w procesie doskonalenia podsystemu materiałowego. Szczególnie wartościowe jest uwzględnienie technologii IoT, AI, RFID oraz cyfryzacji procesów logistycznych. Autor słusznie zauważa, że przyszłość bezpieczeństwa materiałowego będzie zależała nie tylko od fizycznych zapasów, lecz także od jakości informacji, widoczności zasobów, szybkości podejmowania decyzji i zdolności do dynamicznego zarządzania przepływami materiałowymi.

Pod względem merytorycznym rozprawa prezentuje wysoki poziom. Autor wykazał się znajomością literatury, dokumentów doktrynalnych, uwarunkowań organizacyjnych Sił Zbrojnych RP oraz praktycznych problemów zabezpieczenia materiałowego. Praca ma wyraźny walor aplikacyjny, ponieważ jej wyniki mogą zostać wykorzystane w procesie doskonalenia mobilności podsystemu materiałowego, planowania rozmieszczenia zapasów, modernizacji środków transportowych, rozwijania współpracy cywilno-wojskowej oraz wdrażania nowoczesnych technologii wspierających logistykę wojskową.

Za najważniejsze osiągnięcia merytoryczne rozprawy należy uznać:

1. kompleksowe powiązanie mobilności z bezpieczeństwem materiałowym jednostek i instytucji wojskowych;
2. uporządkowanie wiedzy dotyczącej funkcjonowania podsystemu materiałowego SZ RP;
3. wskazanie czynników wpływających na mobilność potencjału materiałowego;
4. identyfikację zagrożeń i ograniczeń bezpieczeństwa materiałowego;
5. przeprowadzenie badań empirycznych w środowisku osób posiadających doświadczenie w zakresie zabezpieczenia materiałowego;
6. opracowanie koncepcji doskonalenia mobilności potencjału podsystemu materiałowego SZ RP;
7. sformułowanie rekomendacji dotyczących infrastruktury, transportu, technologii, rozmieszczenia zapasów i organizacji zabezpieczenia materiałowego.

W dysertacji można jednak wskazać pewne mankamenty. Dotyczą one głównie potrzeby większej syntetyczności niektórych fragmentów teoretycznych, bardziej konsekwentnego rozróżnienia pojęć związanych z mobilnością oraz możliwości pogłębienia analizy empirycznej. Wskazane niedoskonałości są typowe dla obszernych prac doktorskich o charakterze systemowym i nie obniżają zasadniczej wartości naukowej rozprawy. Należy podkreślić, że wskazane uwagi krytyczne nie mają charakteru dyskwalifikującego.

W mojej ocenie rozprawa stanowi samodzielne, wartościowe i użyteczne opracowanie naukowe. Autor osiągnął zakładany cel badawczy, wykazał umiejętność prowadzenia badań naukowych oraz zaproponował rozwiązania, które mają znaczenie zarówno dla rozwoju nauk o bezpieczeństwie, jak i dla praktyki funkcjonowania systemu logistycznego Sił Zbrojnych RP.

7. Oryginalność rozwiązania problemu naukowego

Recenzowana rozprawa spełnia wymóg oryginalnego rozwiązania problemu naukowego. Oryginalność pracy polega przede wszystkim na kompleksowym ujęciu relacji między mobilnością a bezpieczeństwem materiałowym jednostek i instytucji wojskowych. W literaturze przedmiotu, jak i w pragmatyce działań zagadnienia mobilności wojskowej i zabezpieczenia materiałowego są często analizowane oddzielnie. Autor podejmuje próbę ich integracji w jednym modelu funkcjonalnym, wskazując, że mobilność jest determinantą efektywności podsystemu materiałowego, a tym samym wpływa na poziom bezpieczeństwa materiałowego oraz zdolność Sił Zbrojnych RP do realizacji zadań.

Za istotny wkład naukowy należy uznać:

1. uporządkowanie pojęć związanych z bezpieczeństwem materiałowym, mobilnością i podsystemem materiałowym;

2. identyfikację czynników wpływających na mobilność potencjału materiałowego;
3. powiązanie mobilności z ciągłością zabezpieczenia materiałowego;
4. przeprowadzenie badań empirycznych w środowisku osób związanych z zabezpieczeniem materiałowym;
5. opracowanie koncepcji doskonalenia mobilności potencjału podsystemu materiałowego SZ RP;
6. sformułowanie rekomendacji praktycznych odnoszących się do infrastruktury, transportu, technologii, rozmieszczenia zapasów i organizacji systemu logistycznego.

Oryginalność rozprawy ma więc zarówno wymiar poznawczy, jak i aplikacyjny. Praca wnosi wkład do nauk o bezpieczeństwie przez ukazanie bezpieczeństwa materiałowego jako kategorii zależnej od mobilności, odporności i adaptacyjności systemu logistycznego.

8. Uwagi krytyczne i kwestie do dyskusji podczas obrony

Rozprawa zasługuje na ocenę pozytywną, jednak jako recenzowana praca naukowa wymaga wskazania również uwag krytycznych.

Po pierwsze, w pracy występują fragmenty o charakterze nadmiernie opisowym. Dotyczy to zwłaszcza części teoretycznych, w których Autor szeroko omawia strukturę i funkcjonowanie podsystemu materiałowego. Materiał ten jest potrzebny, jednak miejscami można było go bardziej syntetyzować i silniej podporządkować głównemu problemowi badawczemu.

Po drugie, wskazane byłoby wyraźniejsze rozdzielenie pojęć: mobilność wojskowa, mobilność jednostek, mobilność potencjału materiałowego oraz mobilność podsystemu materiałowego. Autor używa tych kategorii w sposób zasadniczo zrozumiały, ale ich konsekwentna operacjonalizacja zwiększyłaby przejrzystość modelu badawczego.

Po trzecie, część empiryczna mogłaby zostać pogłębiona o bardziej rozbudowaną analizę zależności statystycznych między zmiennymi. Obecne wyniki mają dużą wartość diagnostyczną, lecz rozbudowanie ich o dodatkowe testy zależności mogłoby wzmocnić siłę argumentacji naukowej.

Po czwarte, w pracy można byłoby szerzej wykorzystać najnowsze międzynarodowe opracowania dotyczące contested logistics, odporności logistycznej NATO, rozproszonego bazowania, ochrony węzłów logistycznych i doświadczeń wojny rosyjsko-ukraińskiej. Autor odnosi się do aktualnych wyzwań, jednak dalsze wzbogacenie literatury anglojęzycznej mogłoby zwiększyć porównawczy wymiar rozprawy.

Po piąte, w pracy występują drobne uchybienia językowe, stylistyczne i redakcyjne. Nie mają one charakteru dyskwalifikującego, ale przed ewentualną publikacją fragmentów rozprawy warto dokonać dodatkowej korekty językowej.

W trakcie publicznej obrony warto poprosić Doktoranta o odniesienie się do następujących pytań:

1. Który z czynników mobilności podsystemu materiałowego Autor uznaje za najważniejszy w perspektywie najbliższych 5–10 lat: infrastrukturę, środki transportowe, rozmieszczenie zapasów, technologie informacyjne czy przygotowanie personelu?
2. Jakie są najważniejsze bariery wdrożenia zaproponowanej koncepcji doskonalenia mobilności podsystemu materiałowego SZ RP?
3. W jaki sposób Autor rozróżnia mobilność jednostek wojskowych od mobilności potencjału materiałowego?
4. Czy zaproponowana koncepcja mogłaby zostać zastosowana także w warunkach współpracy cywilno-wojskowej i wykorzystania zasobów gospodarki narodowej?
5. Jakie doświadczenia z wojny w Ukrainie Autor uważa za najważniejsze dla doskonalenia bezpieczeństwa materiałowego Sił Zbrojnych RP?

9. Ocena strony edytorskiej i językowej

Rozprawa została przygotowana w sposób uporządkowany i zgodny z zasadami pisarstwa naukowego. Struktura pracy jest logiczna, a kolejność rozdziałów odpowiada przyjętemu procesowi badawczemu. Autor stosuje liczne tabele, rysunki, wykresy i wzory, co ułatwia prezentację wyników oraz porządkuje materiał empiryczny.

Na pozytywną ocenę zasługuje zamieszczenie wykazu akronimów i skrótów oraz słownika terminów i definicji. W pracy dotyczącej logistyki wojskowej, zabezpieczenia materiałowego i struktur Sił Zbrojnych RP jest to rozwiązanie potrzebne, ponieważ pozwala uniknąć niejednoznaczności terminologicznych.

Język rozprawy jest zasadniczo poprawny, choć miejscami występują drobne uchybienia stylistyczne, powtórzenia oraz drobne błędy redakcyjne. Nie wpływają one jednak w istotny sposób na klarowność wyводу ani na ocenę merytoryczną pracy. Niemniej jednak przed publikacją wyników badań zasadne wydaje się przeprowadzenie korekty językowej i redakcyjnej.

10. Spełnienie wymogów ustawowych

Po zapoznaniu się z rozprawą doktorską ppłk. mgr. inż. Pawła Osiaka stwierdzam, że praca spełnia wymagania stawiane rozprawom doktorskim. Autor wykazał się ogólną wiedzą teoretyczną w zakresie nauk o bezpieczeństwie, logistyki wojskowej i funkcjonowania podsystemu materiałowego Sił Zbrojnych RP. Wykazał również umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej, obejmującej sformułowanie problemu badawczego, dobór metod, przeprowadzenie badań empirycznych, analizę wyników oraz opracowanie koncepcji doskonalenia badanego obszaru.

Rozprawa przedstawia oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, którym jest określenie wpływu mobilności na zapewnienie bezpieczeństwa materiałowego jednostek i instytucji wojskowych. Oryginalność ta wyraża się zarówno w warstwie teoretycznej, jak i aplikacyjnej, zwłaszcza poprzez opracowanie koncepcji doskonalenia mobilności potencjału podsystemu materiałowego SZ RP.

W mojej ocenie rozprawa wnosi istotny wkład do rozwoju nauk o bezpieczeństwie, szczególnie w zakresie badań nad logistyką wojskową, bezpieczeństwem materiałowym, odpornością systemu logistycznego i mobilnością potencjału materiałowego.

11. Wniosek końcowy

Biorąc pod uwagę aktualność i znaczenie podjętej problematyki, poprawność przyjętych założeń metodologicznych, wartość przeprowadzonych badań empirycznych, oryginalność zaproponowanej koncepcji doskonalenia mobilności potencjału podsystemu materiałowego oraz aplikacyjny charakter sformułowanych rekomendacji, oceniam rozprawę doktorską ppłk. mgr. inż. Pawła Osiaka pt. „Wpływ mobilności na zapewnienie bezpieczeństwa materiałowego jednostek i instytucji wojskowych” pozytywnie.

Stwierdzam, że rozprawa doktorska spełnia wymagania określone w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stawiane rozprawom doktorskim.

Wnoszę o dopuszczenie ppłk. mgr. inż. Pawła Osiaka do publicznej obrony rozprawy doktorskiej.

Wrocław 22.06.2026r.

.....